ਅਜੇ ਨਾ ਆਉਣਾ

(ਕਾਵਿ ਸੰਗ੍ਰਹਿ)

ਹਰਿੰਦਰ ਫ਼ਿਰਾਕ

ਅਜੇ ਨਾ ਆਉਣਾ

ਹਰਿੰਦਰ ਫ਼ਿਰਾਕ

Published by
Chintan Mandali Publications, Chandigarh
Contact: chintanmandali@gmail.com
+91 76965 33828 +91 98141 11328
H.no. 845, Sector 123, Amazon city, Sunny Enclave,
Mohali-160059

Supported By
Rethink Publisher
Contact No. 91 94648-95424

Year: 2023
Price: 249
ISBN: 978-93-94737-27-3
Title Picture: Harinder Firaaq
Buddha and Maitreya, Gandhara School of Art
(2nd-4th century CE)
Courtesy: Government Museum and Art Gallery Chandigarh
© Writer

ਚੇਤਾਵਨੀ

ਇਸ ਕਿਤਾਬ ਦੇ ਸਾਰੇ ਹੱਕ ਰਾਖਵੇਂ ਹਨ. ਇਸ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਬਗ਼ੈਰ ਪ੍ਰਕਾਸ਼ਕ ਦੀ ਲਿਖ਼ਤੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ (ਫੋਟੋਕਾਪੀ ਜਾਂ ਪੀ.ਡੀ.ਐਫ. ਬਣਾਉਣਾ, ਆਦਿ) ਆਪਣੇ ਕੋਲ ਸੰਭਾਲ ਕੇ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ ਵਿਅਕਤੀ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਬਾਕਾਇਦਾ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ.

Aje Na Aauna (Poetry)
By Harinder Firaaq
(Harinderpal Singh) s/o Kuldeep Singh
Vill: Bandala Nau (Bamb) P.O. Shahwala, Tehsil Zira,
District Ferozepur, Punjab 142047
Email: harinderfiraaq@gmail.com
Contact: +91 95010 83493

Printed at
D.K. Fine Art. Pvt. Ltd.,
New Delhi.

ਸਮਰਪਣ

ਦੇਸ ਪੰਜਾਬ ਜਿੱਡਾ ਹੌਸਲਾ ਤੇ ਜਿਗਰਾ ਰੱਖਣ ਵਾਲੇ

ਮੇਰੇ ਮਾਪਿਆਂ ਨੂੰ

ਚੇ ਚੜ੍ਹ ਚੰਨਾ ਤੂੰ ਕਰ ਰੁਸ਼ਨਾਈ, ਤੇ ਜ਼ਿਕਰ ਕਰੇਂਦੇ ਤਾਰੇ ਹੂ।

ਗਲੀਆਂ ਦੇ ਵਿਚ ਫਿਰਨ ਨਿਮਾਣੇ, ਲਾਲਾਂ ਦੇ ਵਣਜਾਰੇ ਹੂ।

ਸ਼ਾਲਾ ਮੁਸਾਫ਼ਰ ਕੋਈ ਨਾ ਥੀਵੇ, ਤੇ ਕੱਖ ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ 'ਤੇ ਭਾਰੇ ਹੂ।

ਤਾੜੀ ਮਾਰ ਉਡਾ ਨਾ ਬਾਹੂ, ਅਸੀਂ ਆਪੇ ਉੱਡਣਹਾਰੇ ਹੂ।

ਸੁਲਤਾਨ ਬਾਹੂ

ਤਤਕਰਾ

ਭੂਮਿਕਾ	11
ਕਵਿਤਾ ਰਚਦਿਆਂ	14
ਸ਼ੁਕਰਗ਼ੁਜ਼ਾਰੀ	18
ਚਿੱਠੀ	22
ਮਨੁੱਖ	24
ਰਿਸ਼ਤਾ ਤੇ ਰਚਨਾ	26
ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂ ਦਾ ਦੌਰ	31
ਚੇਤੇ	34
ਓਵੇਂ ਨਹੀਂ ਮਿਲਿਆ	36
ਅੱਕਦਾ	40
ਡਲਾਇਮਾ	43
ਫ਼ਰਨੀਚਰ	45
ਸਿਮ੍ਰਿਤੀਆਂ	47

ਟਰੈਫ਼ਿਕ ਲਾਈਟ	49
ਜਿੱਥੇ ਹੁਣ ਕੁਝ ਨਹੀਂ	51
ਗੁੱਟ ਬੰਨ੍ਹੀ ਘੜੀ	55
ਓਟ	58
ਕਾਰਾਵਾਸ	61
ਹੋਰ ਢਲਣ ਤੋਂ	64
ਕਵਿਤਾ ਓਹ ਹੈ	66
ਇਕ ਬੀਅ ਦੋ ਜੀਵਨ	68
ਔਰਤ ਹੋਣਾ	70
ਵਰਜਿਆ	73
ਮਾਂ	75
ਘੜੀ ਦੀਆਂ ਦੋ ਸੂਈਆਂ	77
ਪੰਜਾਬ ਦੇ ਨਾਂ	80
ਬਿਆਸਾ	88

ਕੁੱਤੇ	89
ਕੌੜਾ ਘੁੱਟ ਤੇ ਤੀਹ ਸੌ ਸਾਲ	90
ਹੇਮੂ	92
ਦੋਸਤਾਂ ਦੇ ਨਾਂ	95
ਬੇਦਖ਼ਲ	98
ਪੈਰਾਂ ਵੱਲ	100
ਦਾਨਵ ਤੇ ਦੇਵਤੇ	102
ਕਵਿਤਾ ਗੂੰਗੀ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ	105
ਨਜ਼ਮਾਂ ਦੋ ਲਿਖੀਆਂ	108
ਕਿਣਕਾ ਕਿਣਕਾ ਸਿਮਟਦਿਆਂ	111
ਦਿਲ ਦੇ ਟੋਭਿਆਂ ’ਤੇ	114
ਰਿਸ਼ਤਿਆਂ ਦਾ ਬੰਧਨ	116
ਉਡਾਰੀ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ	118
ਤੇਰੀ ਮੇਰੀ ਜਗ੍ਹਾ ਕਿੱਥੇ	120

ਖ਼ੁਦਾ ਨੂੰ ਖ਼ੁਦਾਈ ਦੇ ਬਿਨ ਦੇਖਣਾ	122
ਜੋ ਬੀਤ ਗਿਆ	124
ਜ਼ਿਆਰਤ ਚੁੱਪ ਦੀ	127
ਉਡੀਕ ਸ਼ਹਿਰ ਨੂੰ	129
ਤੈਨੂੰ ਵੀ ਭੁੱਲ ਜਾਈਏ	131
ਅਜੇ ਨਾ ਆਉਣਾ	133
ਕਿਹਾ ਤਲਿੱਸਮੀ ਬੱਦਲ ਹੈ	135
ਖ਼ਾਮੋਸ਼ੀ ਮਘਦੀ ਰਹੀ	137
ਮੁੱਲ ਮੇਰਾ	139
ਜਿਉਂ ਹਠ ਜੋਗੀ ਨੂੰ ਜੱਚਦਾ ਹੈ	141
ਦਿਲ ’ਚ ਤਮੰਨਾ	143
ਹੰਝੂ	145
ਕਿੰਨਾ ਸੁੰਞ ਗੂੰਜਦੇ ਮਹਿਲਾਂ ਵਿਚ	147
ਇਹ ਵੀ ਕੇਹਾ ਫੁੱਲ ਹੈ	149

ਜਿੰਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਠੱਗਿਆ ਮੈਨੂੰ	151
ਇਸ ਸ਼ਹਿਰ ਦੀ ਭੱਜ ਦੌੜ ’ਚ	153
ਕੱਤਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ	155
ਅਧੂਰਾਪਣ	157
ਭਵਿੱਖ ਸਾਡੇ ਝੋਲਿਆਂ ’ਚ	159
ਜੋ ਤੂੰ ਥੰਮ੍ਹਿਆ ਹੈ ਦਰਿਆ	161
ਸੁਰਗਾਂ ਨੂੰ ਬੇਦਾਵਾ	163
ਧਰਤੀ ਤੋਂ ਟੁੱਟੇ	165
ਗਰਾਂ ਵੀ ਲਏ ਗਵਾ	167
ਨਵੀਂ ਸੂਲੀ ਮਨਸੂਰ ਦੀ	169
ਅਸੀਂ ਕੁੱਖੋਂ ਵਿਛੜੇ ਜੀਅ	171
ਸੱਚ ਦੀ ਦਾਸਤਾਂ	172
ਅਸੀਂ ਤੇਰੇ ਲਈ ਇਕ ਫੁੱਲ ਤੋੜਿਆ	174
ਮੋਰਾਂ ਦੀ ਕਲਗ਼ੀ	177

ਤੇਰੇ ਹਾਣੀ ਹੋ ਗਏ ਭਗਤ ਸਿਆਂ 180

ਮੇਰਾ ਵਤਨ ਵੇਖੋ 183

ਅਕਾਲ ਉਸਤਤਾਂ 187

ਤੇਰੀ ਕਲਗ਼ੀ ਦੀ ਮਿਟੀ ਨਾ ਸ਼ਾਨ ਬਾਬਾ 192

ਭੂਮਿਕਾ

ਹਰਿੰਦਰ ਫ਼ਿਰਾਕ ਨਵੇਂ ਪੂਰ ਦੇ ਪੰਜਾਬੀ ਕਵੀਆਂ ਵਿਚ ਉੱਭਰਦਾ ਨਾਮ ਹੈ। ਹਰਿੰਦਰ ਫ਼ਿਰਾਕ ਕੋਲ ਅਨੁਭਵ ਵੀ ਨਵਾਂ ਹੈ, ਕਹਿਣ ਦਾ ਅੰਦਾਜ਼ ਨਵੇਕਲਾ ਅਤੇ ਭਾਸ਼ਾ ਵੀ ਅਸਲੋਂ ਸੱਜਰੀ ਤੇ ਮਨ ਨੂੰ ਖਿੱਚ ਪਾਉਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਵਿਚ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਅੱਕਲਕਾਂਦ ਕੀਤੇ ਬੰਦੇ ਦਾ ਰੋਸਾ ਵੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕਾਇਨਾਤ ਦੇ ਨਾਨ੍ਹਾਂ ਰੂਪਾਂ ਦੇ ਹੁਸਨ ਨੂੰ ਮਾਣਨ ਦੀ ਭਰਵੀਂ ਲੋਚਾ ਵੀ। ਉਸ ਨੇ ਅਸਲੋਂ ਅਣ-ਛੋਹੇ ਅਨੁਭਵਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ੁਬਾਨ ਦੇਣ ਲਈ ਮੁਹਾਵਰਾ ਵੀ ਅਸਲੋਂ ਨਵੇਕਲਾ ਚੁਣਿਆ ਹੈ। ਉਸ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾਈ ਸਮੱਰਥਾ ਹੈਰਾਨ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਹੈ। ਪ੍ਰਗੀਤਕਤਾ ਉਸ ਦੀ ਕਵਿਤਾ ਦੀ ਤਾਕਤ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾਂ ਵਿਚ ਵੀ ਸੁਗਮ ਸੰਗੀਤ ਵਰਗਾ ਮਨ ਨੂੰ ਵਿਸਮਾਦਤ ਕਰ ਦੇਣ ਵਾਲਾ ਆਨੰਦ ਹੈ। ਉਸ ਦੀਆਂ ਨਜ਼ਮਾਂ ਤੇ